

COL·LECTIU PER A UN
NOU MODEL ENERGÈTIC
I SOCIAL SOSTENIBLE

ACCIONS PÚBLIQUES URGENTS PER UNA REACTIVACIÓ ECONÒMICA SOSTENIBLE POST COVID-19

Ponents : C. Riba, J. Sempere, J.Mª Peiró, J. Pujol,
J. Parés, E. Furró

www.cmes.cat - cmes2012@gmail.com - @CMESenergia

29 d'abril de 2020

Al marge dels efectes dramàtics per a la salut i la vida de bona part de la ciutadania, el llarg confinament del covid-19 ha provocat la paràlisi de moltes activitats que deixa una situació econòmica difícil. La societat necessita una reactivació econòmica. Però si mirem enrere queda pales que no és desitjable utilitzar els mateixos paràmetres per tornar simplement a la situació anterior, marcada pel desgavell climàtic, la desigualtat social, la precarietat i la pobresa d'una part important de la població. A tot això cal afegir una degradació ecològica sense precedents lligada a un model energètic insostenible basat en els combustibles fòssils i l'urani, en la seva darrera fase d'esgotament. Hem d'afrontar els reptes heretats d'abans de la crisi covid-19, però no podem caure en repetir els mateixos errors anteriors.

En aquest sentit, la represa econòmica és una ocasió per reorientar les activitats. L'experiència traumàtica del confinament ens ha de fer reflexionar sobre el nostre estil de vida, de treball i de consum, i molta gent sent la necessitat d'un canvi important en les pràctiques, les prioritats i els valors que han guiat la vida econòmica i social fins avui.

Per reactivar l'economia caldran mesures urgents per pal·liar l'ensorrament de moltes empreses i l'atur massiu que s'en derivarà amb tota la seva cruessa; però, el més important és que els recursos públics, crèdits i altres ajuts econòmics dedicats a la represa no es destinin simplement a la recuperació de la demanda, ni a activitats sense futur o en contra seu, sinó a impulsar iniciatives sostenibles i de llarg recorregut que assegurin llocs de treball i el retorn de les inversions.

Es tracta de tornar a treballar i produir, per descomptat, però en sectors i activitats que mirin al futur, com les fonts renovables de l'energia, i el desenvolupament d'una economia circular, sostenible, compatible amb la conservació dels ecosistemes i orientada a les necessitats de la ciutadania deixant enrere les especulacions immobiliàries i financeres i la venda induïda de productes de necessitat inexistent.

Amb aquest propòsit, el col·lectiu CMES vol oferir un seguit d'idees per tal que els recursos econòmics, tant ordinaris com extraordinaris i en caràcter d'emergència, siguin canalitzats a aquestes activitats bàsiques i de llarg recorregut, emmarcades en horitzons de sostenibilitat i eficiència, des del curt al llarg termini, apel·lant a les administracions públiques i en especial a aquelles més properes a la ciutadania (Ajuntaments, Consells Comarcals i Diputacions) que hi tindran una funció insubstituïble.

ENERGIA

- ✚ *Canalitzar ajuts econòmics específics als Ajuntaments, acompanyats de criteris tècnics, socials i ambientals de caràcter general per identificar potencials de superfícies disponibles (Urbanitzades, ocupades per Infraestructures i terrenys agraris i forestals) per a captacions Fotovoltaïques, Eòliques i Biomassa en el seu terme.*
<http://cmes.cat/treballs-cmes/la-transicio-energetica-a-corre-cuita/>
- ✚ *Impulsar la formació professional intensiva per a instal·ladors de fonts renovables. (noves sortides professionals a l'atur).*
- ✚ *Contactar amb empreses locals amb capacitat d'adaptació a la fabricació de plaques fotovoltaïques, muntatges i manteniment d'instal·lacions Solars, Eòliques i de gestió i aplicació tèrmica de la biomassa.*
  - Promoure la gestió i aprofitament tèrmic de la biomassa local en indústries i explotacions ramaderes.
  - Promocionar l'aprofitament termosolar en serveis públics, privats, habitatges i activitats industrials.
  - Incentivar la rehabilitació energètica d'habitatges i en especial en relació als aïllaments tèrmics.
  - Impulsar instal·lacions fotovoltaïques i eòliques de petit format per ús propi (autoconsum individual o compartit) i accelerar l'adaptació de les normatives municipals corresponents.
  - Impulsar les instal·lacions fotovoltaïques i eòliques de mitjà format en espais públics, obertes a la participació ciutadana.
  - Prioritzar ajuts econòmics i permisos d'instal·lació de parcs eòlics i fotovoltaïcs que ocupin infraestructures públiques existents i assegurin capital i mà d'obra local de construcció i manteniment.
  - Consultar document:
<http://cmes.cat/documents-aprovats/impuls-a-la-transicio-energetica/>

AIGUA.

- ✚ *Reparar i substituir trams de fuites d'aigua dels sistemes públics d'abastament.*
- ✚ *Construir dipòsits i aljubs de retenció d'aigües pluvials per el seu aprofitament, especialment destinat al creixement del sector agrari en productes de proximitat.*
- ✚ *Promoure la construcció de filtres verds en cases aïllades sense xarxa pública de clavegueram.*
  - Passar, en la mesura del possible, a gestió pública o mixt públic-privada sota concessió o d'altres formes, amb un control estricte i transparència econòmica exhaustiva.
  - Impulsar els tractaments terciaris d'aigües a la sortida de depuradores i, eventualment el seu retorn aigües amunt, per el seu reaprofitament agrícola i sanitari.

AGRICULTURA I ALIMENTACIÓ.

- ✚ *Facilitar el treball agrari temporer als col·lectius en atur i en situacions de legalitat precària.*
- ✚ *Facilitar l'accés a mercats de venda en proximitat als llocs de conreu.*
- ✚ *Facilitar punts d'entrega i recollida d'aliments de proximitat (comprats telemàticament) en els nuclis urbans.*

- Fer formació agrària orientada a la diversificació i producció de productes alimentaris ecològics i amb valor afegit de conservació dels ecosistemes.
- Facilitar l'accés i la recuperació de terres per al cultiu tot proporcionant, alhora, l'accés a l'habitatge, especialment per a joves i unitats familiars.
- Estendre, com a norma, la compra pública de productes de proximitat i, en especial, d'aliments per a Escoles, Hospitals, Residències i Menjadors Socials, amb els valors afegits de promoure la salut i de preservar la natura.

INDUSTRIA

- ✚ *Ajudar a les empreses a adaptar i consolidar les possibilitats del teletreball (especialment en els serveis).*
- ✚ *Adequar els processos de certes empreses (i establir els corresponents protocols) per reconvertir-les temporalment en situacions d'emergència (material mèdic, equips de seguretat, transport, informàtica i comunicacions, estocs de seguretat, etc.).*
- ✚ *Promoure ajuts econòmics a la represa de l'activitat, condicionats a la revisió i adaptació dels processos tecnològics, tenint com a objectius la resiliència dels llocs de treball i l'estalvi d'energia i recursos.*
- Crear escoles bressol públiques properes als centres de treball presencial.
- Incentivar la creació d'empreses de reaprofitament (manteniment i reparació d'aparells i els seus components) i de reciclatge, amb l'esperit d'impulsar l'economia circular i els criteris d'ecoconcepció en el disseny.

MOBILITAT

De forma global: fomentar el transport públic, el vehicle de petit format i l'electrificació.

- Establir, en la mida del possible, plans d'esglaonament d'entrades i sortides del treball en els territoris, especialment en els de més gran concentració, amb acords entre empreses, administracions, patronals i sindicats. Més endavant, també a les escoles i centres docents.
- Promoure l'ús de petits vehicles personals: bicicletes, i petits ciclomotors. Facilitar lloc per a guardar i recarregar aquests vehicles per part d'Empreses i Administracions.
- Reforçar la capacitat del transport públic en les hores punta a fi de mantenir el distanciament entre els viatgers.
- Accelerar la targeta T-mobilitat per promoure tot el transport públic català.
- Impulsar la reconversió d'empreses relacionades amb l'automoció vers serveis integrals de mobilitat i el disseny i fabricació de vehicles de transport col·lectiu, personals i vehicles elèctrics de petit format.
- Establir, de forma general, un impost als vehicles en funció de les emissions efectuades i en base a les dades obtingudes a les ITV. Consulteu el document: <http://cmes.cat/documents-aprovats/reduir-les-emissions-de-la-mobilitat/>

ECONOMIA

Incentivar a la població en general (especialment als joves i aturats) l'accés al treball agrari (productes alimentaris per millorar la sobirania alimentària) i forestal (fusta com a matèria primera i aprofitament tèrmic de la biomassa) i alhora promoure el comerç local amb especial atenció al de productes de proximitat.

En aquest sentit, cal un canvi de mentalitat per revalorar les activitats econòmiques lligades a la gent del propi territori, a fi de reorientar les opcions laborals i professionals vers feines que convé relocalitzar amb l'objectiu d'aconseguir una resiliència més gran enfront de la vulnerabilitat que provoquen la globalització actual excessivament orientada als rèdits i els efectes cada cop més aguts del canvi climàtic.

I com a criteri general, canalitzar recursos econòmics a la recerca bàsica i aplicada, especialment en camps com l'energia de fonts renovables, l'economia circular, la revisió dels processos tecnològics, les ciències bàsiques i la medicina.

✚ *Nota: Hem destacat en cursiva i asterisc de color aquelles mesures que al nostre parer haurien d'esdevenir prioritàries.*

Podeu consultar altres treballs, documents i llibres editats, en relació a la transició energètica i social vers un model sostenible basat en les fonts renovables d'accés a l'energia, en el nostre portal www.cmes.cat.

No obstant restem a la vostra disposició per a qualsevol tipus de consulta que considereu oportuna, mitjançant el contacte personal o al nostre email cmes2012@gmail.com.

Cordialment.

Carles Riba Romeva

President del col·lectiu CMES.